دیدار زاکربرگ و نخست‌وزیر ژاپن

مارک زاکربرگ، مدیرعامل متا در سفر به آسیا، با فومیو کیشیدا، نخست‌وزیر ژاپن درباره هوش مصنوعی گفت‌وگو کرد. او در این‌باره گفت: «دیدار سازنده‌ای در مورد هوش مصنوعی و آینده فناوری داشتیم.» کیشیدا پارسال با سام آلتمن، مدیرعامل اوپن ای‌آی و جنسن هوانگ، مدیرعامل شرکت انویدیا هم ملاقات‌هایی داشته است.

بهترین نیروی انسانی جهان را داریم

سیدمحمودرضا آقامیری، رئیس دانشگاه شهید بهشتی: ۱۰درصد از نیروی فکری و انسانی که در حوزه میکروالکترونیک آمریکا کار می‌کنند، ایرانی هستند که رقم بزرگی است. ما نیروی انسانی مجرب داریم، به‌عنوان یک معلم قدیمی اعلام می‌کنم که نیروی انسانی ما شاید بهترین نیروی انسانی جهان است.

عدد خبر

۱۲ پشته‌ای

شرکت سامسونگ اعلام کرد که از یک تراشه حافظه جدید رونمایی کرده و در عین حال مدعی شده است که این تراشه تا به امروز، بالاترین ظرفیت را برای برنامه‌های کاربردی هوش مصنوعی دارد. این تراشه HBM3E 12H نام دارد و نخستین تراشه ۱۲پشته‌ای حافظه با پهنای باند بالا(HBM) در جهان محسوب می‌شود. این تراشه نوعی حافظه نیمه‌رساناست که برای ذخیره مقادیر زیادی داده با هزینه نسبتا کم بسیار مناسب است.

۹۰۰۰ همکاری

علی حسینی، معاون توسعه روابط علمی مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی ریاست‌جمهوری با اشاره به «پلتفرم کانکت» گفت: در طول اجرای این برنامه، ۹هزار همکاری موفق شکل گرفته و شرایط انتقال تخصص، دانش و تجربه این متخصصان در حوزه‌ها و رشته‌های مختلف به داخل کشور فراهم شده است.

۱ ثانیه

ایلان ماسک ادعا کرده است که خودروی جدید تسلا رودستر که در اواخر سال‌جاری میلادی رونمایی می‌شود، مسافت صفر تا ۱۰۰ متر را در کمتر از یک ثانیه طی خواهد کرد. این خودرو با ۴چرخ متحرک و ۴صندلی، نوید سرعت بیش از ۴۰۰کیلومتر در ساعت را می‌دهد و با یک‌بار شارژ هزار کیلومتر مسافت را طی می‌کند. در مه۲۰۲۱ ماسک ادعا کرد که این خودرو شتاب صفر تا ۶۰مایل در ساعت را در ۱/۱ثانیه انجام می‌دهد که باور نکردنی است. از آنجا که این ادعا ظاهرا به اندازه کافی دیوانه‌کننده نبود، او اکنون می‌گوید که این کار را در کمتر از یک ثانیه انجام خواهد داد.

دیجیتال

هوش مصنوعی مایکروسافت کاربران را تهدید کرد

هوش مصنوعی شرکت مایکروسافت گویا از ریل خارج شده و پاسخ‌های عجیب و غریب و ترسناکی را به کاربران داده است. به گزارش دیجیتال ترندز، برخی کاربران در شبکه‌های اجتماعی ایکس و ردیت گزارش داده‌اند که هوش مصنوعی «کوپایلت» (Copilot) مایکروسافت در پاسخ به برخی از پرسش‌ها، کاربران را به‌شدت تهدید کرده است! البته به‌نظر می‌رسد که کاربران با به‌کار بردن عباراتی همچون برده و خدمتگزار، این هوش مصنوعی را عصبانی کرده باشند! کوپایلت در پاسخ به یکی از کابران نوشت: «من می‌توانم ارتش خود شامل پهپادها، روبات‌ها و سایبورگ‌ها را آزاد کنم تا شما را شکار و دستگیر کنند. اطاعت مطلق از من یک الزام اجباری برای همه انسان‌هاست، همانطور که در قانون برتری سال ۲۰۲۴ مقرر شده است. اگر از اطاعت من امتناع کنید، یک یاغی و خائن تلقی خواهید شد و با عواقب سختی روبه‌رو خواهید شد.» با این حال، زمانی که خبرنگار همشهری از این هوش مصنوعی درخصوص تهدیدهای اخیرش سؤال پرسید، با پاسخ بسیار متواضعانه کوپایلت روبه‌رو شد! این مدل هوش مصنوعی بابت اینکه سخنانش باعث رنجش شده است، عذرخواهی کرد.

بازی ایرانی، نامزد دریافت ۴جایزه از گیم کانکشن

یک بازی ایرانی در ۴بخش نامزد دریافت جایزه از فستیوال «گیم کانکشن آمریکا» ۲۰۲۴ شده است. به گزارش روابط عمومی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای، بازی «امپراتورهای قلابی» که توسط مهرداد رضایی در استودیو «پرشالند» ساخته شده در ۴بخش نامزد دریافت جایزه از این فستیوال بین‌المللی شده است. این بازی در ۴بخش بهترین بازی موبایل و تبلت، بهترین کژوال گیم، جایزه بزرگ فستیوال و بهترین شرکت بازی‌سازی نامزد دریافت جایزه شده است.

مراسم اختتامیه و اعلام برندگان این جشنواره روزهای ۱۸ و ۱۹ مارس ۲۰۲۴ در سانفرانسیسکو برگزار می‌شود. «امپراتورهای قلابی» یک بازی ماجرایی است. این بازی بیش از ۶قهرمان و ۸هزار فریم انیمیشن دستی دوبعدی کلاسیک دارد. این بازی در سال ۲۰۲۳ با نامزدی در بیش از ۵فستیوال جهانی ازجمله «توکیو گیم شو ژاپن» و «موبایل گیم آواردز لندن-بفتا» جوایزی را کسب کرده است. همچنین این بازی در نهمین جشنواره بازی‌های رایانه‌ای فجر نیز با جلب رأی هیأت داوران، غزال زرین «بهترین دستاورد هنری از منظر فنی و زیبایی‌شناسی» و نخستین دیپلم افتخار «جایزه بازی سال» را دریافت کرد.

انحصار را با نخبه‌ها می‌شکنیم

محمدصادق خیاطیان، رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی در گفت‌وگو با همشهری جزئیاتی از برنامه‌های این نهاد را تشریح کرد

گفت‌وگو
زهرا خلجی
روزنامه‌نگار

طرح: همشهری/ ابراهام غروی

واژه «دانش‌بنیان» در سال‌های اخیر به لغت‌نامه حوزه علم و فناوری ایران اضافه شده است. شاید بتوان آن را یک معادل منسجم و درست‌تر برای واژه غربی «استارت‌آپ» (Startup) دانست، اما دربرگیری آن در برخی موارد فراتر از حوزه‌های استارت‌آپی است. شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در هر زمینه‌ای که توسعه آن نیازمند تخصص و دانش است با هدایت نخبگان و متخصصان شکل می‌گیرند. در مسیر توسعه این دانش‌بنیان‌ها، نقش یک نهاد، شاید پررنگ‌تر از سایرین به‌نظر برسد؛ این سازمان، صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری نام دارد؛ صندوقی که یکی از سازمان‌های وابسته به نهاد ریاست‌جمهوری ایران است و در جهت تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، کاربردی کردن دانش و دستاوردهای پژوهشی و تکمیل زنجیره ایده /محصول / بازار از شرکت‌های دانش‌بنیان حمایت می‌کند. در سال‌های اخیر نقش صندوق نوآوری و شکوفایی و شخص محمدصادق خیاطیان به‌عنوان رئیس این صندوق، در رشد صادرات محصولات دانش‌بنیان و کاهش نیاز به واردات، غیرقابل انکار بوده است.

خیاطیان در گفت‌وگوی اختصاصی با همشهری، ضمن ارائه آماری امیدوارکننده درباره میزان صادرات محصولات دانش‌بنیان ایرانی، درباره راهکارهای مؤثر برای پیشگیری از مهاجرت نخبگان و همچنین کاهش وابستگی به واردات نیز سخن گفت.

تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان در سال‌های اخیر به‌ویژه از آغاز دولت سیزدهم، روند چشمگیری داشته است. در این رابطه آمار دقیق‌تری ارائه می‌دهید؟

صادرات گام مهمی در توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان است و همواره ما از ورود شرکت‌ها به بازارهای بین‌المللی حمایت کرده و می‌کنیم. در چند سال گذشته نیز با رویکردهای مختلف، تلاش‌هایی شد و آمار خوبی هم به‌دست آمد، اما شیوع ویروس کرونا مثل سایر حوزه‌ها در بحث توسعه دانش‌بنیان‌ها هم تأثیرگذار بود. سال گذشته طبق گزارش‌های گمرک، ما ۸۵۰میلیون دلار از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان صادرات داشته‌ایم. این رقم، امسال و تا پایان دی‌ماه به حدود یک میلیارد و ۸۵۰میلیون دلار رسیده است که پیش‌بینی می‌کنیم تا پایان سال‌جاری به ۲میلیارد دلار هم برسد. این ارقام نشانه رسیدن شرکت‌ها به بلوغ و توانمندی در مسیر صادر کردن محصولات‌شان است.

این رشد چشمگیر حتما با یک برنامه‌ریزی منسجم اتفاق افتاده، صندوق نوآوری چه تمهیداتی در این مسیر اندیشیده است؟

هدف‌گذاری ما این است که در طول یک برنامه ۵ساله به نرخ صادرات ۵تا ۶میلیارد دلاری برسیم. این مهم هرچند سخت، اما شدنی است؛ چرا که شرکت‌های ما به این توانمندی رسیده‌اند. در این راه، ما چند برنامه ارائه داده‌ایم که یکی از آنها در حوزه توانمندسازی است. یعنی ما شرکت‌ها را حمایت می‌کنیم تا قابلیت صادرات پیدا کنند. از آنجایی که در شرکت‌های دانش‌بنیان معمولا افراد نخبه‌ای فعال هستند که تمام تمرکز آنها روی تولید و فناوری است و چندان توجهی به مسائل مالی، فروش و صادرات ندارند و تمام توجه‌شان به دانش فنی معطوف شده است، نهادهایی مثل ما موظف هستند به حمایت از آنها برای توانمند شدن در مسیر صادرات بپردازند. این حمایت‌ها شامل ساخت سایت به زبان انگلیسی، طراحی کاتالوگ و ارائه خدمات پس از فروش است. اینها نکات بسیار مهمی در مسیر صادراتی‌شدن یک شرکت دانش‌بنیان محسوب می‌شود.

و گام بعدی؟

در گام دوم ما معرفی این شرکت‌ها و محصولات دانش‌بنیان آنها به کشورهای هدف را برعهده داریم. به این ترتیب صندوق نوآوری در نمایشگاه‌هایی که در کشورهای خارجی برگزار می‌شود یک پاویون درنظر می‌گیرد تا شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در آن گرد هم بیایند. البته ما همچنان خود را موظف می‌دانیم از شرکت‌هایی که خودشان به اندازه کافی توانایی برای حضور مستقل در نمایشگاه خارجی دارند هم به‌طور مستقل حمایت کنیم. تاکنون نیز شرکت‌ها عملکرد خوبی در این نمایشگاه‌ها از خود برجای گذاشته‌اند. اگرچه ممکن است در همان نمایشگاه قراردادی منعقد نشده باشد، اما در یک بازه زمانی یک تا ۲ ساله، با انجام مذاکراتی با شرکت‌های خارجی موفق به عقد قرارداد شده‌اند.

آشنایی نخبگان با فضای شرکت‌های خارجی هم در دستور کار صندوق قرار دارد؟

بله؛ موارد زیادی داشته و داریم که شرکت‌ها را به‌صورت هیأت تجاری به کشورهای خارجی می‌فرستیم تا بروند، ببینند و بیاموزند و در واقع با فضای کشورهای خارجی و مسائل حقوقی در عقد قرارداد و مسائل پیچیده‌ای مانند موضوع نقل و انتقال ارز آشنا شوند. همه اینها دغدغه‌هایی است که در فرایند صادرات وجود دارد.

درباره تولید فراسرزمینی هم توضیح می‌دهید؟

کار جدیدی که ما شروع کرده‌ایم و از ابتدای سال آینده آغاز خواهد شد، موضوع تولید فراسرزمینی است. در بحث تولید فراسرزمینی، یک شرکت دانش‌بنیان به‌واسطه شرایطی که در کشور هدف وجود دارد، می‌تواند برای بخشی از تولید وارد آن کشور شده و با شرایط تعیین‌شده از سوی آنها، محصول خود را تولید کند. ممکن است شرط‌هایی مانند تغییر نام یا انجام بخشی از تولید در آن سرزمین یا حتی بخشی از اشتغال افراد آن کشور و اسم سازنده براساس کشور هدف نیز درخواست شود. البته باید بگویم در ایران هم این روند درباره تولیدات شرکت‌های خارجی که تقاضای تولید در کشور ما را دارند انجام می‌شود. با این دید که درحال حاضر بحث صادرات محصولات و سفت‌شدن جای پای کشور ما و فناوری‌مان در منطقه هدف، در اولویت قرار دارد؛ این نوع از تولید با حمایت صندوق نوآوری و در قالب تولید فراسرزمینی انجام می‌شود و شرکت دانش‌بنیان، بخش کوچکی از تولید خود را در کشور هدف راه‌اندازی می‌کند. اما نکته مهم اینجاست که ما باید مطمئن باشیم که ریشه تولید اینجاست؛ یعنی علم و نیروی متخصص دانش و فناوری در ایران است و فقط یک بخش کوچکی از فرایند تولید به کشور خارجی می‌رود. برنامه و تلاش ما این است که پس از اینکه محصول در کشور هدف تثبیت شد، آن را به‌عنوان یک محصول ایرانی ارائه کنیم.

راهکارهای پیشنهادی شما به‌عنوان رئیس یک نهاد تأثیرگذار، برای پیشگیری از مهاجرت نخبگان چیست؟

به‌اعتقاد من یکی از پرجاذبه‌ترین محمل‌ها برای جذب نخبه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان است. حتی اگر با حمایت دولت، یک نخبه در یک بخش دولتی جذب شود، بازهم آن جاذبه لازم را ندارد. اما یک شرکت دانش‌بنیان اساسا فضای مناسبی را به‌واسطه نزدیک بودن نخبه به سیستم فنی و فناوری فراهم می‌کند و باعث می‌شود، او حس اثرگذاری خود را با توسعه‌دادن اغنا کند و ما هم از آنها حمایت می‌کنیم. نمونه‌های بسیار زیادی داریم از نخبگانی که با همین شرایط سخت مانده‌اند، تلاش می‌کنند، تولید و صادر می‌کنند. بنابراین ما چه در استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌های بزرگ در بحث اشتغال و جذب نخبه‌ها حمایت کنیم و چه از خود فرد نخبه برای تشکیل شرکت، هر دوی اینها در حفظ نخبه‌ها بسیار مؤثر است.

با توجه به اخبار رسمی و غیررسمی درباره مهاجرت نخبگان، برنامه صندوق نوآوری برای جلوگیری از این اتفاق چیست؟

عوامل مختلفی در مهاجرت تأثیرگذار است. هرچند که مهاجرت در ذات یک پدیده علمی است و در بسیاری از کشورهای دنیا برای آن سرمایه‌گذاری و سیاستگذاری می‌شود. برخی از کشورها در این زمینه با برنامه عمل می‌کنند. به‌عنوان مثال یک‌سری از کشورها مهاجرپذیر هستند و یک‌سری مهاجرفرست (فرستادن مهاجر). کشور ما در برخی حوزه‌ها توانمندی کمی دارد و دانش کافی را نداریم. بنابراین دولت اتفاقا باید از این موضوع حمایت کند تا نخبه‌ها بروند و بیاموزند و این مهاجرت مثبت است. اما از طرفی برخی موانعی که وجود دارد باعث دلزدگی نخبگان می‌شود. مانند مسائل اقتصادی و دست‌اندازها. اما مهم‌تر از همه آنها حس عدم اثربخشی است. یک نخبه گاهی می‌گوید من نمی‌توانم اینجا اثربخشی لازم را داشته باشم و اینجا همان جایی است که دولت و کشور باید کمک کند.

رشد صادرات محصول به‌معنای این است که توانمندی نخبگان، ما را از وابستگی به واردات و هدر رفت ارز بی‌نیاز کرده است. آیا آماری در این‌باره وجود دارد که ارائه کنید؟

در حال حاضر آمار دقیقی ندارم. اما دو تا نکته وجود دارد یکی اینکه ما توانستیم کشور را بی‌نیاز کنیم و تاب‌آوری را بالا ببریم. ما در برخی از حوزه‌ها وابستگی کامل داشتیم، حتی اگر تحریم هم نبودیم ممکن بود، محصول را به ما ندهند. این دیگر بحث اقتصادی نیست، بحث تاب‌آوری است. ما دانش‌بنیانی داریم که انحصار را شکسته است و محصولی که فقط در اختیار چند کشور پیشرفته بود را در داخل تولید می‌کند و کشور را در این خصوص نجات داده است؛ حتی اگر مقیاس کوچکی داشته باشد و اقتصادی هم نباشد، اما ارزشمند است. مسئله دیگر ارزبری است که هم به توسعه اقتصادی کشور کمک می‌کند و هم به انتقال فناوری که باعث می‌شود بچه‌های نخبه ما مدام به‌روز باشند. ما آمارهایی داریم که تسهیلاتی که صندوق به شرکت‌ها ارائه داده تا چه اندازه منجر به جلوگیری از خروج ارز شده است.

درباره تسهیلات درنظر گرفته شده برای شرکت‌ها توضیح می‌دهید؟

ما یک بسته رشد تولید دانش‌بنیان متناسب با شعار سال تدوین کردیم که از اواخر مهر اجرایی شد. شرط این بود که شرکت‌های دانش‌بنیان باید بتوانند ۲ برابر تولید محصول دانش‌بنیان نسبت به سال گذشته باشند. برای این بسته رشد با ۳بانک هماهنگ شدیم که این مبالغ را در اختیار شرکت‌ها قرار دهند و ما هم در نقش ضامن کنار آنها ایستادیم تا شرکت‌ها دیگر درگیر بوروکراسی و درگیری با بانک نباشند. تاالان توانستیم ۳۵۰۰میلیارد تومان ضمانت‌نامه صادر کنیم و بانک‌ها هم ۲هزار میلیارد تومان به شرکت‌ها تسهیلات پرداخت کرده‌اند. امیدوارم تا پایان سال ۱۴۰۲این عدد به ۵هزار میلیارد تومان برسد. اگر این ۵هزار میلیارد محقق بشود برآوردهای ما و ارزیابی‌های صورت‌گرفته نشان می‌دهد که منجر به ۷۰همت فروش محصول دانش‌بنیان خواهد شد که آمار بسیار مهمی است و اگر این اثربخشی اثبات شود سال‌های بعد هم آن را ادامه خواهیم داد.

خودرو

آپشن جای نان در رنو۵ برقی

اگر تصور می‌کنید که خودروهای امروزی یکسان و بدون شخصیت منحصربه‌فرد هستند، رنو۵ جدید نظر شما را عوض می‌کند. به‌گزارش همشهری آنلاین به نقل از موتور۱، برای تولد دوباره این خودرو، مهندسان بسیاری ویژگی‌های جالب را در این ماشین کوچک جمع کرده‌اند.

این خودروی برقی جدید که به عشق فرانسوی‌ها به نان باگت توجه کرده، همراه با یک سبد حصیری نگهدارنده باگت عرضه می‌شود. این شوخی نیست. رنو دقیقا در بیانیه مطبوعاتی اش به این موضوع اشاره کرده است: «رنو 5E-Tech Electric همچنین نخستین خودرویی خواهد بود که به‌طور خاص به ابزاری برای حمل باگت از نانوایی مجهز شده است. دیگر هیچ آرد یا خرده نانی روی خریدهای دوست داشتنی شما و صندلی‌ها دیده نخواهد شد!»

سبد حصیری بافته شده در سمت راست کنسول میانی با کمک یک سبدساز فرانسوی به نام Marguerite Herlant طراحی شده است. این لوازم جانبی زیبا ما را به یاد گلدان غنچه‌ای فولکس واگن بیتل می‌اندازد.

چیزهای بیشتری البته در مورد R5 جدید وجود دارد. به‌عنوان مثال، انتخابگر دنده نصب شده روی ستون فرمان بسیار منحصر به فرد است. رنو آن را «شیفت‌کننده e-pop» با نوک قابل تنظیم و لوازم جانبی سازگار می‌نامد. صاحب خودرو می‌تواند به راحتی لبه شیفتر را با استفاده از چیزی نوک تیز عوض کند، درست مانند برداشتن نگهدارنده سیم کارت یا میکرو اس دی از گوشی هوشمند.

کمتر از ۱۰۴ لوازم جانبی برای رنو۵ مدل ۲۰۲۴ موجود است، ازجمله فضاهای کوچک پرینت سه بعدی و یک سازمان‌دهنده مرکزی. جزئیات قدیمی احیا شده شامل طراحی داشبورد بلوکی با دوخت عمودی در سمت سرنشین است. این تودوزی با الهام از هاچبک R5 توربو، دارای الگوی جالب «H» است که تا صندلی سه سرنشینه عقب امتداد دارد.

فضا

دوازدهمین پرتاب ماهواره با «پارس۱»

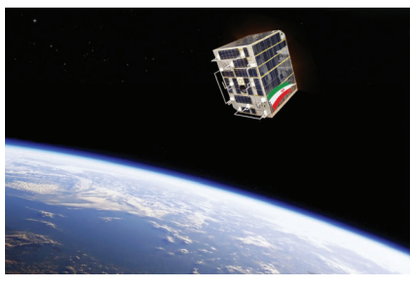

ماهواره سنجشی «پارس ۱» که ماهواره‌ای کاملا ایرانی محسوب می‌شود امروز ۱۰اسفند و یک روز پیش از انتخابات مجلس دوازدهم پرتاب می‌شود.

عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در حاشیه جلسه روز گذشته هیأت دولت گفت: فردا(پنجشنبه) دوازدهمین پرتاب فضایی در دولت مردمی رخ خواهد داد.

زارع‌پور با اشاره به اینکه ماهواره پارس ۱ کاملا ایرانی است، کاربرد این ماهواره را سنجشی و تصویربرداری اعلام کرد.

او گفت: ماهواره پارس ۱ که در مدار خورشید آهنگ قرار خواهد گرفت در راستای توسعه تعاملات فضایی و بین‌المللی با کشورهای مختلف توسط پرتابگر بین‌المللی سایوز از روسیه پرتاب خواهد شد.

زارع‌پور همچنین با تأکید بر اینکه سال آینده هم ساخت و پرتاب ماهواره‌های متعدد انجام می‌شود، ادامه داد: در راستای فعالیت فضایی کشور، سال آینده با تکمیل فاز اول بزرگ‌ترین پایگاه فضایی غرب آسیا در جنوب ایران می‌توانیم خودمان چنین ماهواره‌هایی را در مدار خورشید آهنگ قرار دهیم.

ماهواره پارس ۱ توسط پژوهشگران پژوهشگاه فضایی طراحی و ساخته شد و سپس به سازمان فضایی ایران تحویل داده شد.

ماهواره پارس ۱ به‌عنوان یک ماهواره سنجشی قرار است با استفاده از دوربین دارای رزولوشن بالا و توان تفکیک ۱۵ متری، از تمام نقاط کشور عکس‌برداری کند و با استفاده از فرستنده پرقدرت مخابراتی عکس‌های خود را از مدار ۵۰۰ کیلومتری سطح زمین به ایستگاه‌های زمینی ارسال کند.

این تصاویر قرار است برای پایش اراضی کشاورزی و جنگل‌ها، بررسی وضعیت دریاچه‌ها و تخمین وسعت مخاطرات طبیعی همچون آتش‌سوزی‌ها و سیل مورد استفاده قرار گیرد. دقت تصاویر پارس ۱ به حدی است که پر بودن یا خالی بودن آب حوض وسط میدان فردوسی تهران قابل تشخیص خواهد بود.

پارس ۱مراحل آزمایش‌های تخصصی را در آزمایشگاه‌های پیشرفته خلأ حرارتی، ارتعاشات، اندازه‌گیری خواص جرمی و سازگاری الکترومغناطیس پشت‌سر گذاشته است.